

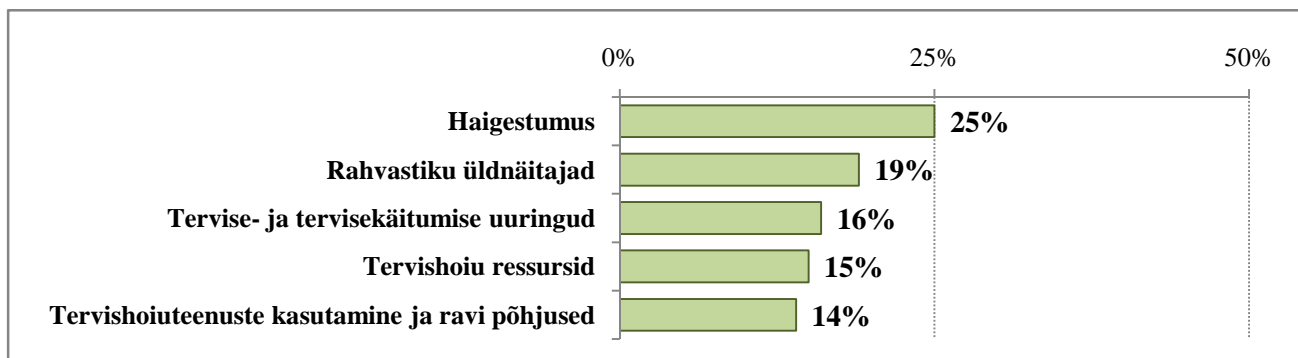
Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi külastatavus ja kasutajauuringu tulemused

1. Andmebaasi külastatavus

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasil oli **2010. aastal 4754 külastajat**, kes külastasid andmebaasi **5972 korda** ning vaatasid 15918 korda erinevaid alamjaotusi. Keskmiselt veedeti andmebaasi veebilehel kolm ja pool minutit. (Veebilehe kasutajastatistika programmi GoogleAnalytics raporti põhjal.)

Lisaks Eestile külastati andmebaasi mõned üksikud korrad ka Rootsist, Ühendkuningriigist, Šveitsist, Belgiast, Soomest, Lätist, USA-st ja Saksamaalt.

Külastatavuse statistika järgi on kõige populaarsemad andmed haigestumuse andmed, mida vaatas 25% külastajatest. Populaarsuselt teine on alamjaotus „Rahvastik“, mida vaatas 19% külastajatest. Suhteliselt palju vaadati ka tervise- ja tervisekäitumise uuringute (16%), tervishoiu ressursside (15%) ja tervishoiuteenuste kasutamise (14%) andmeid (Joonis 1).

Joonis 1. Kasutatavaimad andmed (% külastajatest)

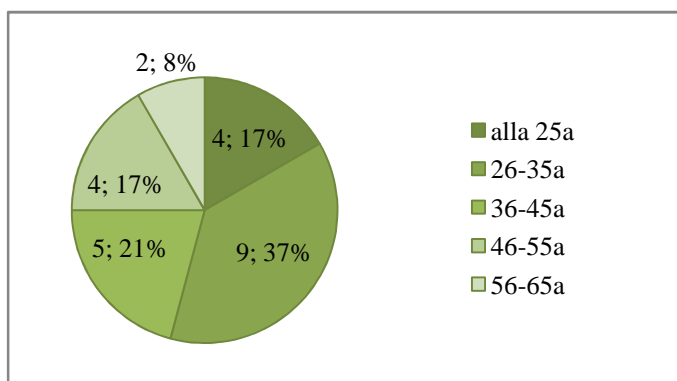
2. Andmebaasi kasutajauuring

Selleks, et kaardistada andmebaasi kasutajaskonda, saada täpsemat infot andmebaasi kasutamise kohta ning koguda ettepanekuid andmebaasi arendamiseks ja täiendamiseks, viidi läbi kasutajaküsitlus (kasutajauuring). Kasutajauuring viidi läbi elektroonselt TAI küsitluskeskkonnas poll.tai.ee, link küsitlusankeedile (Lisa 1) viis andmetabelite juurest. Uuringust teavitati andmekasutajaid andmebaasi veebikeskkonnas www.tai.ee/tstua, TAI veebilehel, sotsiaalmeedias (Facebook, Twitter) ning e-posti teel. Küsitlusankeedis oli 10 küsimust ning vastamiseks kulus hinnanguliselt 10 minutit. Ankeedi töötasid välja TAI Tervisestatistika osakonna analüütikud ning tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi haldur. Küsitlusperioodiks oli 3 kuud (detsember 2010–veebruar 2011). Ankeedist oli

veebis üleval ka ingliskeelne versioon, kuid kuna andmebaasi ingliskeelsel osal on suhteliselt vähe kasutajaid, ei vastanud ingliskeelsele ankeedile küsitlusperioodil ühtki isikut.

3. Kasutajauuringu valim

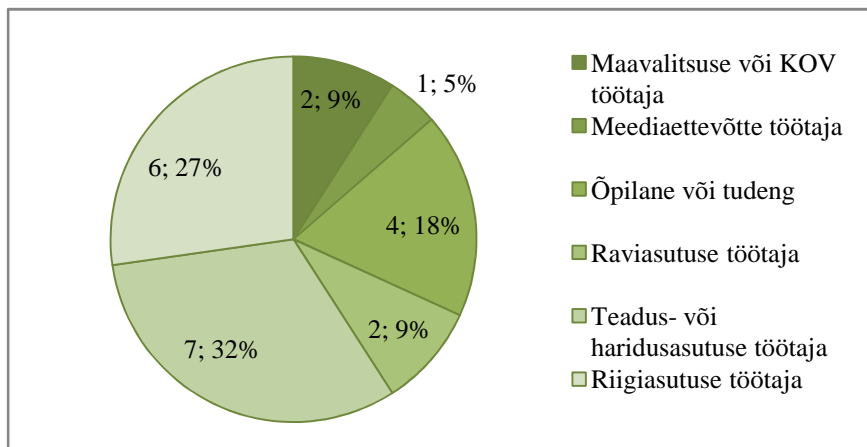
Küsitluse sihtgrupiks olid kõik andmebaasi kasutajad, sh esmakordsed kasutajad. Küsimustikule vastamist alustas 42 inimest, kellest 11 ei andnud vastust ühelegi küsimusele ning nende inimeste vastuseid seega kasutada ei saanud. Lõplikuks vastajate arvuks jäi 31 inimest. Vastanutest enamik (75%) olid alla 45-aastased, kuid oli ka vanemaid (Joonis 2).

Joonis 2. Andmebaasi kasutajate vanused. (Vastused küsimusele „Kui vana Te olete?“)

4. Andmebaasi kasutajarühmad

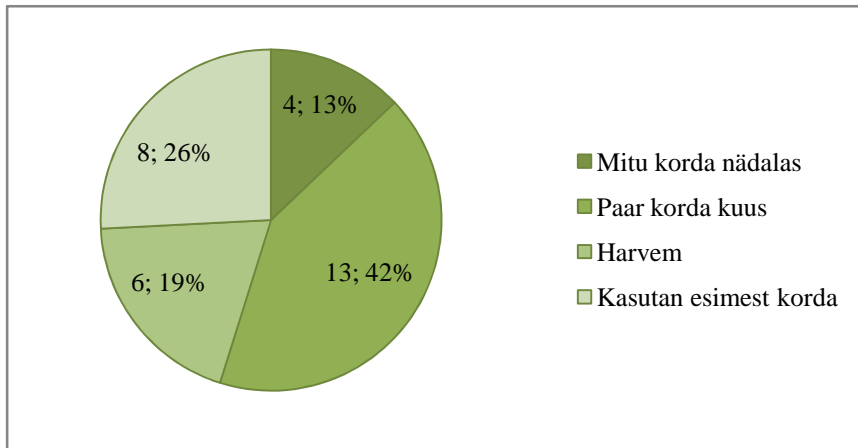
Andmebaasi kasutajaküsitlusele vastanute hulgas oli arvukselt rohkem teadus- ja haridusasutuste töötajaid (32%) ning riigiasutuste töötajaid (27%) (Joonis 3). Kasutajaid oli ka õpilaste ja tudengite, meediaettevõtete ja raviasutuste töötajate hulgas. Maavalitsuste ja KOVide töötajate vähesus küsitlusele vastanute hulgas (9%) võis tuleneda sellest, et küsitlusperioodil ei toimunud aktiivset paikkondlike terviseprofiilide koostamist – enamiku sellega tegelevate maavalitsuste ja kohalike omavalitsuste terviseprofiilid olid selleks ajaks valminud ning seega polnud enam tarvidust otsida andmeid oma paikkonna inimeste tervise kohta.

Joonis 3. Andmebaasi kasutajate jaotus (Vastused küsimusele „Millisesse kasutajarühma Te kuulute?“)

5. Andmebaasi kasutamise sagedus

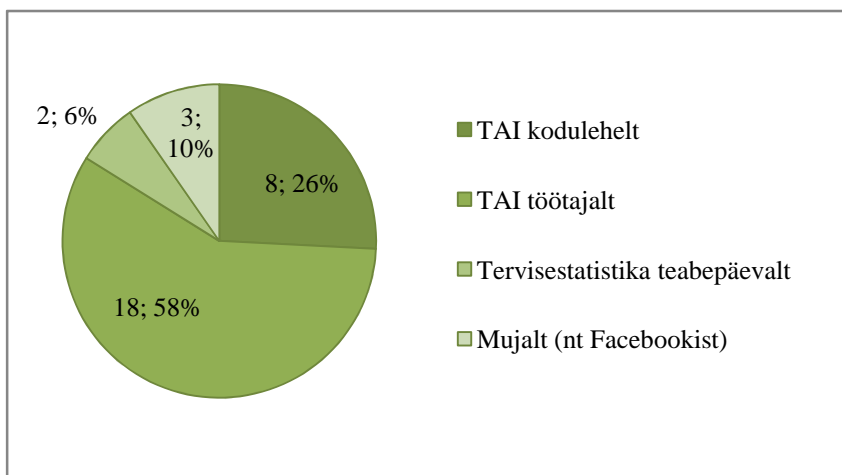
13% kasutajatest kasutab andmebaasi mitu korda nädalas ning 42% paar korda kuus (Joonis 4). 19% kasutavad andmebaasi harvem kui paar korda kuus ning 26% küsitlusele vastanutest oli andmebaasiga tutvumas esimest korda.

Joonis 4. Andmebaasi kasutamise sagedus. (Vastused küsimusele „Kui sageli kasutate andmebaasi?“)

6. Andmebaasi kohta info leidmine

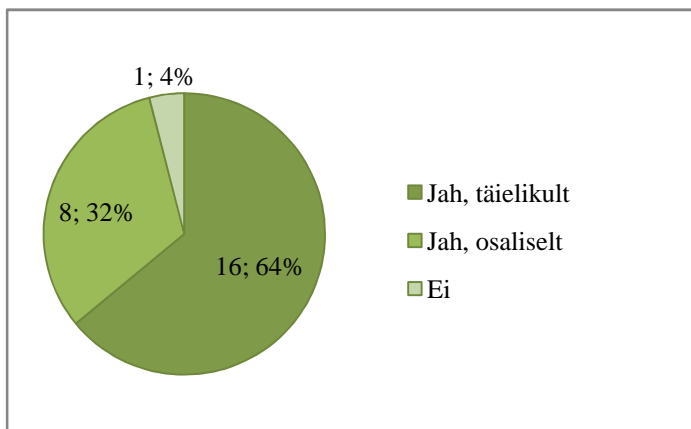
Kõige enam saadi informatsiooni andmebaasi kohta TAI töötajalt (58% küsitletutest). 26% oli andmebaasi kohta infot leidnud TAI kodulehelt, 6% teavitati igakevadisel tervisestatistika teabepäeval ning 10% said infot mujalt (nt Facebookist) (Joonis 5).

Joonis 5. Info leidmine. (Vastused küsimusele „Kust saite andmebaasi kohta infot?“)

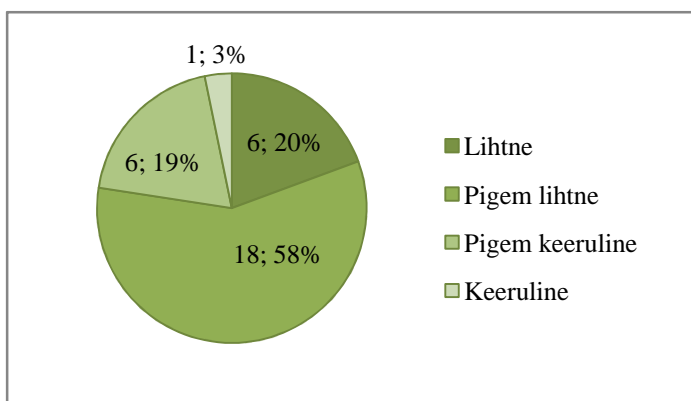
7. Vajalike andmete leidmine

Küsitluses osalejatest üle poole (64%) kasutajast leidis otsitud andmed täielikult, 32% leidis need osaliselt ning üks kasutaja ei leidnud andmebaasist temale vajalikke andmeid (Joonis 6).

Joonis 6. Vajalike andmete leidmine. (Vastused küsimusele „Kas leidsite Teile vajalikud andmed?“)

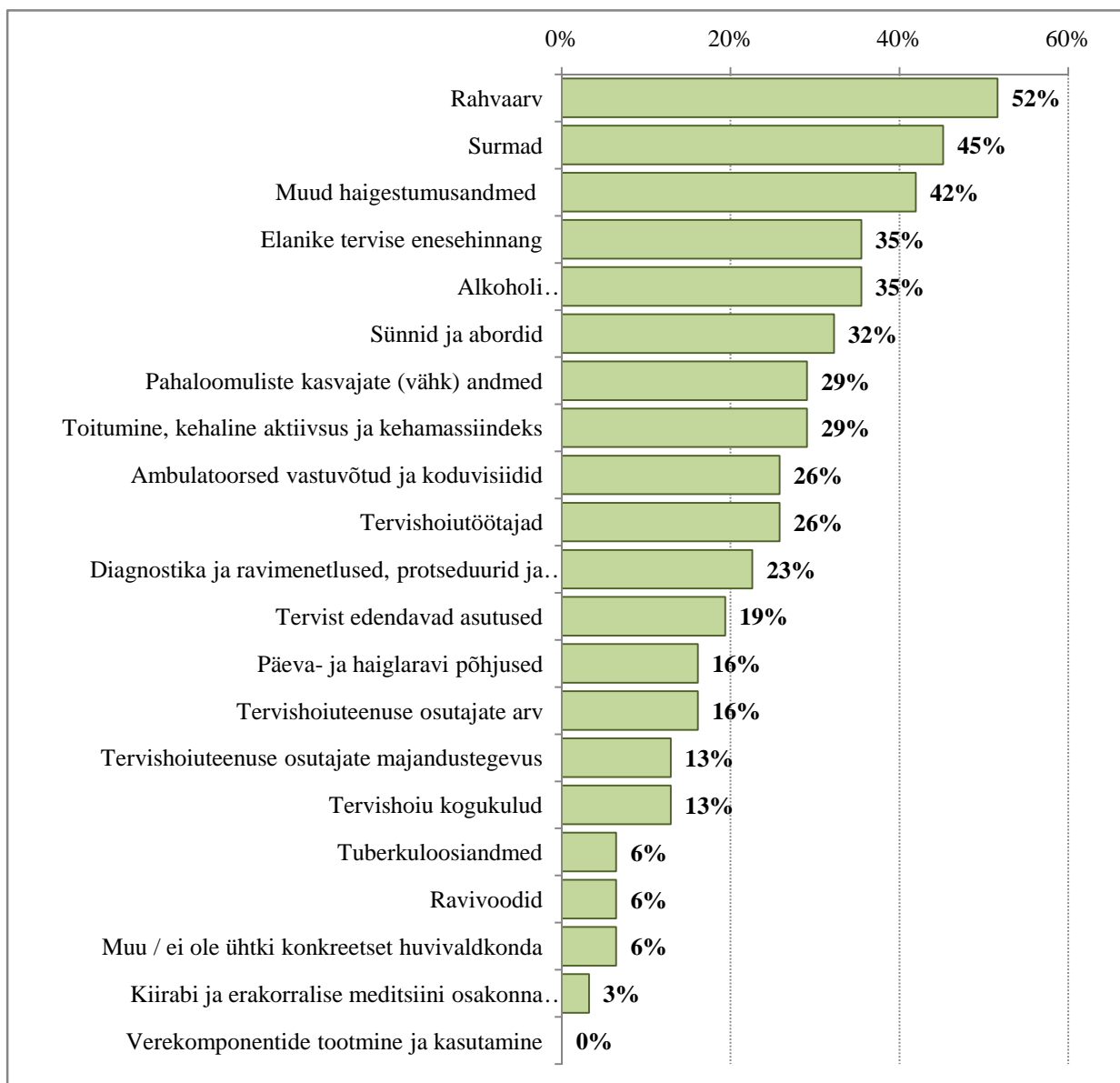
Kasutajauuringu tulemuste järgi hindas valdav enamus (78%) kasutajaid andmebaasist andmete leidmist lihtsaks ja pigem lihtsaks ning 22% pigem keeruliseks ja keeruliseks (Joonis 7).

Joonis 7. Andmete leidmise hõlpsus. (Vastused küsimusele „Otsitud andmete leidmine oli...“)

8. Sagedamini kasutatavad andmed

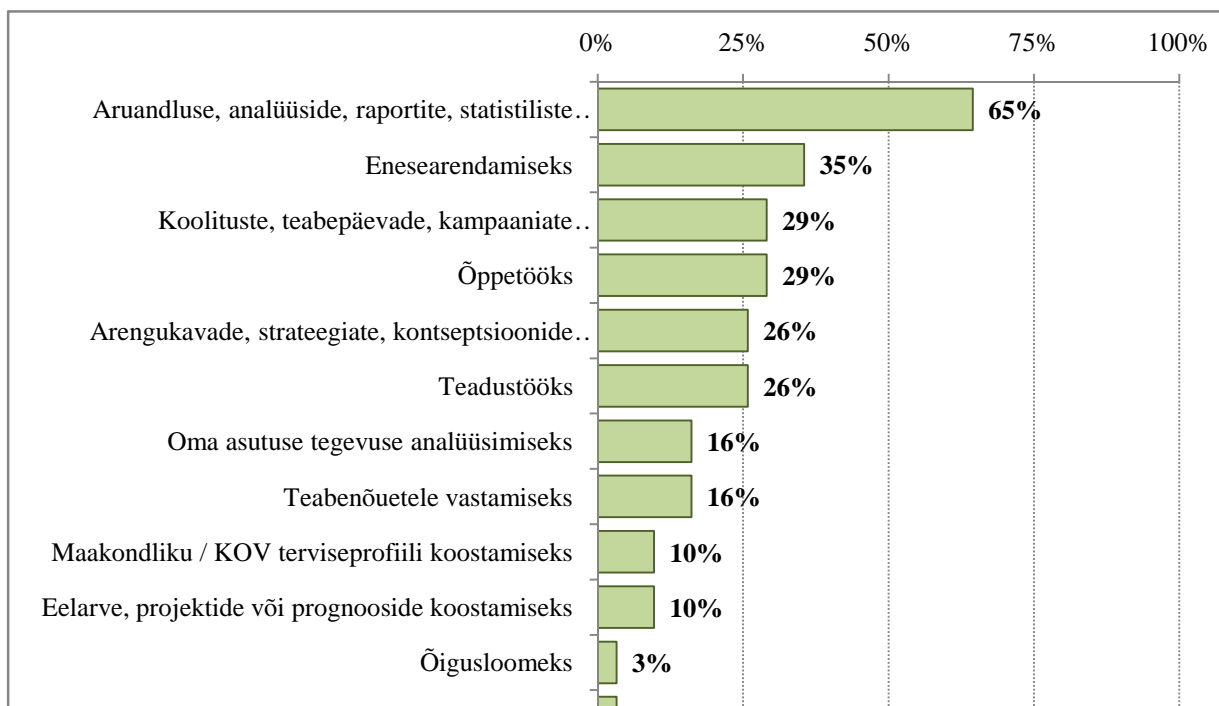
Nagu näitab ka veebilehe kasutajastatistika, tuli kasutajaküsitlusest välja, et kõige enam kasutatatakse haigestumuse (29% küsitletutest kasutas pahaloomuliste kasvajate, 6% tuberkuloosi- ja 42% muid haigestumusandmeid) ja rahvastikuandmeid (52% kasutas rahvaarvu, 45% surmade ning 32% sündide ja abortide andmeid) (Joonis 8). Suhteliselt palju otsitakse andmeid ka tervisekäitumise kohta – elanike tervise enesehinnangu, mõnuainete tarbimise, toitumise ja kehalise aktiivsuse kohta (29-35% kasutajatest). Veidi vähem, kuid siiski arvestataval määral (6-26% kasutajatest) otsiti andmebaasist tervishoiustatistikat (arsti vastuvõttude, tervishoiutöötajate, diagnostika, ravi põhjuste jm kohta). Vähem oli neid, kes kasutasid kiirabi töö statistikat ning kasutajauuringu valimisse ei sattunud ühtki inimest, kes kasutaks andmeid verekomponentide tootmise ja kasutamise kohta.

Joonis 8. Sagedamini kasutatavad andmed. (Vastused küsimusele „Milliseid andmeid Te kõige sagedamini kasutate?“)

9. Andmete kasutamise eesmärgid

Andmebaasis olevaid tervisestatistilisi andmeid kasutati mitmetel eesmärkidel. 65% küsitletutest kasutas andmeid aruandluse, analüüside, raportite ja statistiliste ülevaadete koostamiseks (Joonis 9). Samuti oli palju neid, kes kasutasid andmeid koolituste, teabepäevade ja kampaaniate korraldamiseks (29%). Veel 29% kasutas andmeid õppetöoks, veidi väiksem osa teadustöoks ning arendustegevuste planeerimiseks. Suhteliselt vähe (10%) kasutajatest märkisid, et otsisid andmeid terviseprofiilide koostamiseks. Märkimisväärne on see, et tervelt 35% kasutajatest märkis, et kasutab andmebaasi enesearendamiseks. Seega on andmebaasi kasutajate hulgas ka neid, keda tervisestatistika ning Eesti rahva terviseolukord lihtsalt huvitab.

Joonis 9. Tervisestatistiliste andmete kasutamise eesmärgid (Vastused küsimusele „Millistel eesmärkidel kasutate tervisestatistilisi andmeid?“)

10. Ettepanekud ja soovitusel andmebaasi täiendamiseks

Andmebaasi kasutajauuringus küsiti osalejatelt ka ettepanekuid ja mõtteid andmebaasi täiustamiseks ning selle kasutajamugavuse parandamiseks. Üpris palju tuli ettepanekuid andmekoosseisude laiendamiseks. Järgnevalt on toodud vastused, mis anti küsimustele „Milliseid andmeid võiks andmebaas veel sisaldada?“

- Imikusurmasid vanuseti, küsitlusuuringutest muud peale tervisekäitumise
- Uuringute juures võiks olla ka teised TAI tehtud HIV- ja narkomaania teemalised uuringud
- Võiks vaadata, milliseid andmeid riiklikes strateegiates kasutatakse indikaatoritena ja need võiks andmebaasis olemas olla. Näiteks Südamestrateegias on alla 65-aastaste suremus SVH-sse. Kahjuks andmebaasist ei leia SSK vanuses 0-64 vanuserühmas.
- Tihti on vaja andmeid kohalike omavalitsuste lõikes, haigestumine, pahaloomulised kasvaja, tuberkuloos jne. Maakondlikus mastaabis on see kõik võimalik andmebaasist saada
- Enam levinumad haigused ja trendid
- Rohkem andmeid laste ja noorte tervise olukorrast
- Rohkem patsiendipõhiseid andmeid
- Usaldusväärseid haigestumise andmeid mitte tervishoiuasutuse asukoha alusel, vaid elukoha järgi
- Andmebaas võiks sisaldada kõiki Tervishoiuametis, Eesti Haigekassas ja Sotsiaalministeeriumis kogutud statistilisi andmeid Eesti tervishoiuressursside, tervishoiuasutuste, tervishoiutöötajate, ravi- ja diagnostilise tegevuse ning tulud-kulude ja majandustegevuse kohta, samuti arvamusuuringute andmeid, mis on kogutud viimase 10-15 aasta jooksul ja on kooskõlas selle andmebaasi eesmärgi ja mõttega.
- Võiks olla lisatud ka apteegi teenust osutavate asutuste arvud ja andmed, sh ravimihüvitise kulude jaotused (need ju samuti ravikindlustuse eelarvest).

- Lisatud võiks olla töövõimetuslehtede väljastamise arvud, nende alusel töövõimetuspäevade arvud, -hüvitise mahud ja muu, mis seostatav ravijuhtude arvudega.
- Andmebaas võiks võimaldada teha päringuid teistesse andmebaasidesse, näiteks Eesti Statistika andmebaasi, Terviseameti registritesse, Maanteeameti liiklusõnnetuste registrisse, teiste riigiasutuste õnnetuste ja terviseandmeid sisaldavatesse andmebaasidesse ja mujalegi, juhul kui nendes andmebaasides on selle andmebaasi eesmärgile vastavaid andmeid, mis siin veel avaldatud ei ole.
- Ei leidnud täielikke andmeid ambulatoorsete ja haiglaväliste visiitide kohta, mis hõlmaks nii perearstide, haiglate ambulatoorsed, kiirabi, ämmaemandate ja õendusabi iseseisvad visiidid (see tähendab nii vastuvõtud kui ka koduviisiidid üldiselt ning haiglate ambulatoorsete visiitide jaotus erialade kaupa, milles oleks eraldi välja toodud nii haiglaravi järgsed kordusvastuvõtud kui ka esmased ambulatoorsed vastuvõtud).

Eelpooltoodud mõtteid ja ettepanekuid analüüsides võib näha, et ennekõike tuntakse puudust teiste terviseandmeid koguvate asutuste andmetest. TAI kogutavatest andmetest leiti, et andmebaasis võiksid olla avaldatud ka HIV- ja narkomaaniauuringud ning riiklike strateegiate indikaatorid. Küsiti ka andmeid laste ja noorte kohta ning kohalike omavalitsuste lõikes, mis pole üldjuhul kättesaadavad ning mida paraku on terves Eestis väga vähe kogutud.

Hinnanguid andmebaasi kasutajasõbralikkusele uuriti küsimusega „Kuidas saaks Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi kasutajasõbralikumaks muuta?“ Vastanute hulgas oli mitmeid, kes leidsid, et andmebaas juba on piisavalt kasutajasõbralik ning midagi muuta pole vaja. Siiski oli ka neid, kelle arvates oli puudujääke nii andmete esitlemisel kui kasutusjuhendite põhjalikkuses. Sooviti ka täiendusi, mis ei ole otseselt Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi eesmärgiks (nt teadustööks sobilike andmete avaldamine, erinevatest allikatest pärit andmete kombineerimine jm).

- Vajaliku info leidmine võimalikult lihtsamaks teha
- Mõistete selgitused ja definitsioonid tuleks muuta korrektseks - näiteks, praegu on olemas selgitus "Ametikoht" tähenduse kohta, kuid tegelikult kasutatakse mõisteid "Täidetud ametikohad" ja "Vastaval ametikohal töötavad isikud", nende selgitused praegu puuduvad (siinkohal THT10).
- Andmebaas on piisavalt kasutajasõbralik, aga nagu juba eespool öeldud, suur osa esitatavast informatsioonist ei sobi eriti kasutamiseks ei teadustöö eesmärkidel ega ka tervishoiu vajaduste prognoosimiseks ning planeerimiseks.
- Demod
- Minu jaoks on andmebaas piisavalt kasutajasõbralik
- Tabelite teine veerg ehk koht kus on näitajad, kas haiguste nimed, paikmed, protseduurid vms, on sageli liialt üleküllatud või pikad ning seetõttu vajaliku rea otsimine raskendatud. Ehk peaks paremini infot liigendama (..punktikesed ajavad pigem segadusse kui aitavad) või kaaluma eraldi tabelitesse paigutamist.
- Esilehel võiks ka kaaluda "Ava kõik" nupu lisamist?
- On ka praegu kasutajasõbralik
- Kõik on selge.
- Ei oska öelda. Tähtis ongi, et kõik vajalikud andmed saaksime sellest andmebaasist.
- Hea oleks, kui esimene saadav tabel (vaikimisi ette antud) oleks nii esitatud, et vähem tuleks ridu-veerge ümber tõsta sisukate aegridade saamiseks

- Mõned tabeli peal erinevaid andmete esitamise võimalusi pakkuvad ikoonid on ebaselged. Nt. code+text Seletused küsimärgi all võiksid olla pikemad. Maakondliku statistika puhul on väga tore, et on olemas ka võimalus andmeid kaardi kujul esitada. Ainult et kui kaardi pildi ja legendi saan ilusti kopitud, siis neid px-faile statistikaga ei õnnestu kuidagi kätte saada ega salvestada.
- Mulle tundub ta üpris kasutajasõbralik
- Polegi võimalik
- Väga hea andmebaas. Aga järgmine samm võiks olla oma tabelite genereerimine. Praegu tabelide vorm on juba andud ette. Aga tahaks ise kombineerida erinevad tunnused, nt tervishoiukulud ja tervishoiutöötajad, tervishoiutöötajad ja visiiti arv jne. Tahaks näha viided teistele allikatele, analüüsidele, väljaanetele. Võiks olla uudise leht, kus on konsentreeritult kirjutatud, mis andmed on viimasel ajal lisatud (parandatud) ja mida nad kirjeldavad
- Võiks olla ka venekeeles
- Ei oska öelda, pole nii palju kasutamiskogemust. Hea, et on sarnane teiste samalaadsete andmebaasidega, lihtsam orienteeruda
- On piisavalt kasutajasõbralik

11. Kokkuvõte ja järeldused

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi kasutajauuring täitis oma eesmärgi sellega, et andis ülevaate sellest, kes on andmebaasi peamised kasutajad ja kui hõlpsaks peavad nad andmebaasi kasutamist – ning abistas ideede ja ettepanekute kogumisel andmebaasi arendamise ja täiendamise kava jaoks.

Kahjuks ei võimalda vähene osalejate hulk teha kaugeleulatuvaid ja usaldusväärseid järeldusi andmebaasi kasutajaskonna ning kasutamisharjumuste kohta. Nappi osalejate hulka võib seletada sellega, et uuringu läbiviimise aeg – aasta lõpp ja algus – on andmetega tegelejatele suhteliselt kiire aeg ning võimalik, et seetõttu ei olnud paljudel võimalik küsitlusele vastata. Vastajate vähesus ei luba ka põhjalikumalt uurida, millises vanuses ja kasutajarühmas inimestele valmistab andmebaasi kasutamine ennekõike raskusi või kuidas

Üpris vähe on seni tegeletud ka andmebaasi tutvustamisega potentsiaalsetele uutele kasutajatele ja selle avalikult nähtavaks tegemisega. Sammud sennapoole on olnud andmete avaldamise uudisvoo loomine sotsiaalmeediasse ning andmebaasi tutvustamine erinevatel üritustel (infopäevad tervishoiuasutustele, tervisestatistika teabepäev). Kasutajauuringu tulemused näitavad, et kõige tulemuslikum on olnud suusõnaliselt liikuv info – enamik uuringus osalenutest (58%) olid andmebaasi kohta teavet saanud TAI töötajatelt.

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi arendamisel on ennekõike oluline see, et kasutajad leiaksid andmebaasist neile vajalikud andmed. Et 64% vastanutest neile vajalikud andmed leidis, näitab, et liigume õiges suunas. Samuti oleme võtnud eesmärgiks muuta andmebaas võimalikult kasutajasõbralikuks, tehes andmete leidmise, kasutamise ning esitlemise andmekasutajatele võimalikult lihtsaks. Uuringu tulemuste kohaselt hindas valdav enamus (78%) kasutajaid andmebaasist andmete leidmist lihtsaks ja pigem lihtsaks, mis näitab, et suuremale osale kasutajatest andmebaasi kasutamine probleeme ei valmista.

Tehtud andmebaasi täiendamise ettepanekutest on mitmed asjalikud ning neid võetakse andmebaasi arendamisel arvesse. Peale kasutajauuringu läbiviimist oleme juba astunud samme

andmekoosseisude täiendamiseks, lisades andmebaasi Terviseametis kogutavad nakkushaiguste andmed ning Ravimiameti kogutava ravimite kasutamise ning apteekide statistika.

Andmete kasutamist uurides tuleb arvesse võtta ka seda, et paljud andmed on siiani dubleerivalt avaldatud TAI kodulehel (TAI Tervisestatistika osakonna kogutav tervishoiustatistika, sündimuse statistika ning tervise- ja tervisekäitumise uuringute raportid) ning seetõttu eelistab osa kasutajaid erinevatel põhjustel otsida andmeid sealt. Samuti avaldavad tervisega seotud statistikat ning põhjalikumaid analüüse oma veebilehtedel mitmed asutused (Terviseamet, Haigekassa, Päästeamet jt). Et andmebaasi kasutajahulka hõlmata ka neid, kes praegu infot mujalt otsivad, tuleks luua seosed andmebaasis olevate ning mujal avaldatavate andmete vahel, leppides teiste tervisestatistika avaldajatega kokku, et nemad lisavad oma veebilehele lingi andmebaasile ning meie lisame andmebaasi lehele viiteid mujalt kättesaadavale statistikale.

Andmebaasi eeliseks teiste andmete esitlemise viiside (elektroonsed raportid, eraldi andmefailid asutuste veebilehtedel) ees on tervikpilt ehk see, et erinevad andmed on kõik ühest kohast kättesaadavad – ning samuti lisavõimalused andmete esitlemisel (aegridade näitamine, andmete maakaardil esitamise võimalus, ühe klikiga jooniste koostamise võimalus ning andmete hõlbus allalaadimine töötlemiseks erinevate andmetöötlusprogrammidega). Samuti peame oluliseks eeliseks suhtelist kasutajamugavust – andmebaasi kasutajaliides on loogiline ning andmetabeleid on võimalik leida ka otsingu abil. Andmebaasi kasutajamugavust kinnitab ka see, et 78% kasutajatest peab andmebaasist andmete leidmist lihtsaks või pigem lihtsaks.

Raporti koostas:

Maali Käbin
Projektijuht
Tervisestatistika osakond

Kinnitanud:

Mare Ruuge
Osakonnajuhataja kt
Tervisestatistika osakond

Lisa 1. Kasutajauuringu ankeet

Hea kasutaja!

Soovime muuta Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi kasutajasõbralikumaks ja selleks vajame Teie abi.

Palun täitke järgmisel lehel olev ankeet. Ankeedi täitmiseks kulub vähem kui 10 minutit.

Palun vastake ka juhul, kui kasutate andmebaasi esimest korda.

Vastamine on vabatahtlik ning anonüümne.

Ankeedis on 10 küsimust.

1. Kui sageli kasutate tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi?

Valige üks järgnevatest vastustest.

- a) Mitu korda nädalas
- b) Paar korda kuus
- c) Harvem
- d) Kasutan esimest korda

2. Kust saite Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi kohta infot?

Valige üks järgnevatest vastustest.

- a) Meediat (sh Internetist)
- b) Tervise Arengu Instituudi kodulehelt
- c) Tervise Arengu Instituudi töötajalt
- d) Tervisestatistika teabepäevalt
- e) Mujalt (palun täpsustage):
- f) Muu: .....

3. Kas leidsite Teile vajalikud andmed?

Valige üks järgnevatest vastustest.

- a) Jah, täielikult
- b) Jah, osaliselt (palun täpsustage):
- c) Ei (palun täpsustage):
- d) Muu: .....

4. Kas otsitud andmete leidmine oli ...

Valige üks järgnevatest vastustest.

- a) keeruline
- b) pigem keeruline
- c) pigem lihtne
- d) lihtne

5. Milliseid andmeid Te kõige sagedamini kasutate?

Märkige kõik, mis sobivad.

- a) Rahvaarv
- b) Sünnid ja abordid
- c) Surmad
- d) Tuberkuloosiandmed
- e) Pahaloomuliste kasvajate (vähk) andmed

- f) Muud haigestumusandmed
- g) Ambulatoorsed vastuvõttud ja koduvisiidid
- h) Päeva- ja haiglaravi põhjused
- i) Kiirabi ja erakorralise meditsiini osakonna andmed
- j) Diagnostika ja ravimenetlused, protseduurid ja seadmed
- k) Tervishoiuteenuse osutajate arv
- l) Ravivoodid
- m) Verekomponentide tootmine ja kasutamine
- n) Tervishoiutöötajad
- o) Tervishoiuteenuse osutajate majandustegevus
- p) Tervishoiu kogukulud
- q) Tervist edendavad asutused
- r) Elanike tervise enesehinnang
- s) Toitumine, kehaline aktiivsus ja kehamassiindeks
- t) Alkoholi tarbimine, suitsetamine, seksuaalkäitumine, narkootikumide tarbimine
- u) Muu / ei ole ühtki konkreetset huvivaldkonda

6. Milliseid andmeid võiks tervisestatistika ja terviseuringute andmebaas veel sisaldada?

.....
 .....

7. Millistel eesmärkidel kasutate tervisestatistilisi andmeid?

Märkige kõik, mis sobivad.

- a) Maakondliku / KOV terviseprofili koostamiseks
- b) Aruandluse, analüüside, raportite, statistiliste ülevaadete kokkupanemiseks
- c) Koolituste, teabepäevade, kampaaniate korraldamiseks
- d) Arengukavade, strateegiate, kontseptsioonide koostamiseks
- e) Eelarve, projektide või prognooside koostamiseks
- f) Oma asutuse tegevuse analüüsimiseks
- g) Teabenõuetele vastamiseks
- h) Õigusloomeks
- i) Teadustöök
- j) Õppetöök
- k) Enesearendamiseks
- l) Muu: .....

8. Kuidas saaks Tervisestatistika ja terviseuringute andmebaasi kasutajasõbralikumaks muuta?

.....
 .....

9. Millisesse kasutajarühma Te kuulute?

Valige üks järgnevatest vastustest.

- a) Maavalitsuse või kohaliku omavalitsuse töötaja
- b) Raviasutuse töötaja
- c) Haigekassa töötaja
- d) Tervisevaldkonna erialaliidu või kutseühingu töötaja
- e) Ravimite või meditsiiniseadmete tootmise ja/või müüjiga tegeleva asutuse töötaja
- f) Teadus- või haridusasutuse töötaja
- g) Riigiasutuse töötaja (ministeeriumid, ametid, Riigikogu)
- h) Rahvusvahelise organisatsiooni (sh Eurostat, WHO) töötaja
- i) Äriühingu, liidu, sihtasutuse jms töötaja

- j) Meediaettevõtte töötaja
- k) Õpilane või tudeng
- l) Muu: .....

10. Kui vana Te olete?

Valige üks järgnevatest vastustest.

- a) alla 25
- b) 26-35
- c) 36-45
- d) 46-55
- e) 56-65
- f) üle 65